

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål

Referat af bestyrelsesmøde

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål

Fredag den 16. juni 2006, klokken 09.30

Tilstede: Jens R. Schröder, Henrik Frier, Bjarne Larsen, Peder A. Mathiesen, Karen Lübben, Jakob Magid (KVL), Simon Invertsen, (KVL) Niels Lindberg Madsen (Landbrugsraadet) og Anders Bredmose (ref.).

Fraværende: Morten Brøgger, Helge Laybourn, Annemarie Gotfredsen (suppleant) og Jørgen Henrik Bjerg Jørgensen (suppleant).

Til mødet forelå følgende forslag til dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra konstituerende bestyrelsesmøde 25. april 2006.
3. Strategi for foreningen (jf. oplæg fra Jens og Henrik)
  - a. Hvilken mission har foreningen?
  - b. Hvilke initiativer skal foreningen tage?
4. Hvidbogsprojekt
  - a. Jakob Magid og Simon Invertsen, KVL, vil fremlægge det foreløbige arbejde med hvidbogsprojektet
  - b. Diskussion af udformning, omfang, indhold etc. omkring hvidbogsprojektet
5. Rekruttering af flere medlemmer
6. Hjemmeside
  - a. Opdateringer
  - b. Udvikling
7. Foreningens berettigelse som høringspart
8. Valg af revisor
9. Evt.
  - a. Foreningen anmeldes som høringsberettiget

Jens R. Schröder åbnede mødet og bød deltagerne velkommen. Anders Bredmose oplyste, at udover de afbud der var modtaget fra bestyrelsesmedlemmer samt suppleanter, havde Inge Werther fra Miljøstyrelsen samt Erik Jørgensen fra Dansk Landbrug desværre måtte melde afbud – men begge havde udtrykt stor interesse og et ønske om at deltage i fremtidige møder.

Sekretariat ■ Foreningsservice ■ Axeltorv 3, 1. ■ 1609 Kbh. V ■ 3339 4214 ■ nem@landbrug.dk

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål

Ad 1.

Godkendt

Ad 2.

Godkendt

Ad 3a.

Jens R. Schrøder og Henrik Frier fremlagde deres oplæg til **strategi** for BGORJ. Jens R. Schrøder tilføjede at oplægget naturligvis både var til foreningen og til sekretariatet, og fortsatte at som han så det, måtte det være foreningens mål at have et smalt aktivitetsområde som kunne påvirke optimalt, og ikke f.eks. at have konference aktiviteter.

Der var på mødet bred enighed om, at det fremlagte oplæg gav en præcis beskrivelse foreningens mission og vision – og at det i øvrigt stemte godt overens med det der har været talt om siden starten af foreningen.

Henrik Frier pointerede, at foreningen gerne skulle samle hele ”fødekæden”, at det måtte være en mission/vision der kunne repræsentere samtlige aktører på området. Bjarne Larsen var enig heri, og Karen Lübben supplerede med, at hun f.eks. havde brug for noget input som kunne påvirke ”nedad” i kæden – altså noget hun kunne gå ud med til pressen / borgerne, og der derfor ikke kun skulle fokuseres opad i systemet mod de aktuelle beslutningstagere. Jens R. Schrøder udtrykte sin enighed heri, dog med det forbehold at foreningen ikke kan forholde sig til den enkelte/individuelle forbruger, men derimod skulle arbejde med grupper / sammenslutninger af / for forbrugere (i.e. gennem forbrugerrådet). Det var derfor vigtigt at kommunerne havde et redskab til at gå ud med, sluttede Jens R. Schrøder.

Jens R. Schrøder ønskede, at navnene på relevante samarbejdspartnere for foreningen skulle fremgå.

Bestyrelsen besluttede at foreningens sekretær, Anders Bredmose, skulle lave et udkast til en mission / vision tekst, som kunne rumme hele ”kæden” og sende det ud til bestyrelsen.

Bjarne Larsen mente i den forbindelse, at tilvejebringelse af viden om området skulle opstilles som et decideret (strategisk) mål – idet det er vigtigt at foreningen samler / frembringer viden, som kan stilles til rådighed (for pressen, borgerne, kommunerne etc.). Henrik Frier supplerede med at det også var vigtigt at foreningen havde en strategi for viderebringelse af denne viden. Jens R. Schrøder sagde at han syntes det var en god pointe, og at foreningens medlemmer som en afledet effekt også kunne bruge / plukke i den tilvejebragte informationsmængde.

Jens R. Schrøder fremførte, at det måtte være et klart mål for foreningen at ændre Arla’s opfattelse og Bjarne Larsen tilføjede, at sikre at Arla’s opfattelse ikke bredte sig. Henrik Frier fortalte, at det var hans forhåbning, at foreningen kunne være med til at drage nogle af de problemstillinger omkring organiske restprodukter frem i lyset og gennem dialog være med til at frembringe løsninger og nye regler på området. I den forbindelse mente Bjarne Larsen at det var en stor force for foreningen at den var meget bred, og allerede nu repræsenterede mange forskellige aktører i branchen.

Ad 3b.

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål

Bestyrelsen var enige om at ”mission/vision og strategi” skal være tilgængelig på hjemmesiden.

Jens R. Schrøder ønskede at diskutere hvilket **initiativ** der skulle komme efter ”Hvidbogs projektet”, og fortsatte at BGORJ gerne vil stå for organiseringen af et sådan projekt, men at foreningen med hensyn til finansieringen skulle kontakte de andre organisationer indenfor branchen. Konkret ønskede Jens R. Schrøder forslag til hvad det næste skridt i forhold til Arla skulle være.

Hertil svarede Bjarne Larsen, at han gerne så foreningen gennemføre et ”markforsøg”, at det økonomiske fundament til dette skulle tilvejebringes og at BGORJ lyttede til hvad Arla gerne ville have af resultater af et sådan projekt. Jens R. Schrøder gennemgik konceptet ”markforsøg” – et langvarende forsøg på en opdelt mark hvor der spredtes forskellige organiske restprodukter på de lodder, og derved kunne langtidseffekten heraf undersøges nærmere. Henrik Frier pointerede, at foreningen skulle være opmærksom på, at der i forbindelse med ”markforsøg” ville fremkomme resultater, som var åben for en mængde fortolkningsmuligheder. Bjarne Larsen tilføjede, at et af hovedargumenterne for et sådan projekt netop var, at sikre grunddata for den videre forskning – således at når der dukker et nyt ”problem” stof op, er det muligt at tage jordprøver frem af fryseren og teste jorden for udviklingen af stoffet over tid.

Henrik Frier spurgte om dette ikke bare ville være en ”tomgangsudgift” uden håndgribelige resultater. Hertil svarede Bjarne Larsen at han så det mere som en fremtidig investering, og Jens R. Schrøder tilføjede at det tillige havde en signal værdi om ansvarlige aktører på området. Karen Lübben spurgte om der ikke allerede forelå data fra lignende forsøg i EU eller andre steder i verden? Hertil svarede Bjarne Larsen at det gjorde der ikke – der havde været et lignende projekt i Canada, men dette varede kun i 7 år. Jens R. Schrøder anslog den årlige udgift forbundet med forsøget til at ligge i størrelsesordenen 25.000 kr., og at BGORJ i forbindelse med finansieringen skulle kontakte DANVA og DAKOFA. Bestyrelsen besluttede at Bjarne Larsen og Morten Brøgger skulle lave et oplæg til ”markforsøg” til næste bestyrelsesmøde.

Herefter blev **BGORJs struktur** diskuteret. Bjarne Larsen meddelte at han var med i en ERFA gruppe omkring slamkompostering, og at der heri var 2 (?) virksomheder som var indstillede op at blive optaget som medlemmer i BGORJ, såfremt foreningen havde en undergruppe som specifikt behandlede kompost. Han fortsatte at dette kunne være startskuddet til at foreningen breder sig ud til en egentlig paraplyorganisation med specialiserede undergrupper. Henrik Frier udtrykte, at han syntes det lød som en rigtig god ide, og Jens R. Schrøder tilføjede at dette ville give BGORJ større vægt.

I forlængelse hermed blev foreningens fremtidige mødestruktur diskuteret. Bestyrelsen var enige om, at der skulle herske udstrakt åbenhed omkring bestyrelsesmøderne. Henrik Frier foreslog at foreningen havde nogle længere møder, hvor der først var nogle input/oplæg efterfulgt af en plenum diskussion, efterfulgt af et kortere formaliseret bestyrelsesmøde. Jens R. Schrøder udtalte at han syntes det lød som den rigtig god ide, men spurgte opsummerende om dette betød, at foreningen sagde ok til at have ERFA undergrupper som holdt deres egne møder eller om f.eks. der skulle være et fast ”slamkomposterings” punkt på dagsordenen for hele foreningen. Bestyrelsen blev enige om at dette krævede en nærmere undersøgelse af implikationerne af de to forskellige strukturer, herunder den økonomiske; hvornår, hvordan og hvem som opretter en ERFA gruppe; antallet af medlemmer i ERFA grupperne samt tyngden af specialiserede emner på dagsordenen. Bestyrelsen blev enige om, at Bjarne Larsen udfærdigede et oplæg om foreningens fremtidige mødestruktur til næste bestyrelsesmøde.

Foreningens **netværks-arbejde** blev herefter diskuteret. Jens R. Schrøder indledte med, at denne gerne så der blev afholdt møder med de øvrige brancheforeninger, og Bjarne Larsen supplerede at dette skulle ske indenfor en tidshorisont på et halvt år. Der blev oprettet følgende (foreløbig og prioriterede) liste over fremtidige møder samt mødedeltagere fra BGORJ:

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål

DANVA	Jens R. Schröder / Henrik Frier	DI	Jens R. Schröder og Bjarne Larsen
Forbrugerrådet	Jens R. Schröder / Henrik Frier	Renosam	Morten Brøgger / Jørgen Henrik Bjerg Jørgensen / Jens R. Schröder
Dansk Landbrug	Jens R. Schröder / Henrik Frier	Naturfredningsforeningen	Bjarne Larsen / Morten Brøgger / Karen Lübben
DAKOFA	Jens R. Schröder / Peder A. Mathiesen	KL	Jens R. Schröder / Henrik Frier

I forbindelse med mødet med Dansk Landbrug, tilføjede Niels Lindberg Madsen, at der med fordel skulle søges at opnå møde med Bruno Sander og Jens Astrup fra Landbrugsraadets energiudvalg.

Med hensyn til EU og Miljøstyrelsen blev det besluttet at spørge Inge Werther om den bedst egnede fremgangsmåde. Det blev tillige besluttet at fremlægge den endelige ”Hvidbog” for Folketingets Miljøudvalg.

Bestyrelsen udpegede Anders Bredmose til at tage kontakt til de forskellige foreninger, og sørge for at sætte møderne i stand. Som oplæg skulle det kommunikeres at BJORJ ønskede at afdække sammenfaldende interesseområder med de forskellige foreninger, og præsentere BJORJs mission/vision og strategi, Hvidbogen, Livscyklus analysen (LCA) og ideen om ”markforsøg”.

Endelig blev foreningens **høringssvar** i forbindelse med **slam-bekendtgørelsen** diskuteret. Bestyrelsen pålagde Anders Bredmose, at sende en mail ud til medlemmerne, med opfordring til at deltage i arbejdsgruppe som skulle udfærdige et høringssvar – som skulle godkendes af bestyrelsen. Hededanmark samt Århus Kommune ønskede allerede nu, at tilkendegive deres deltagelse i denne arbejdsgruppe.

Ad 4.

Jakob Magid og Simon Invertsen fremlagde ”Hvidbogen” indtil nu, ud fra strukturen i det fact sheet som omhandlede tungmetaller. KVL stillede i forbindelse med gennemgangen følgende spørgsmål:

- Har vi det vigtigste med?
- Er detaljeringsgraderne passende?
- Er prioriteringen af FAQ i orden?
- Hvordan skal projektet afsluttes?
- En diskussion om fremtiden: hvordan forbedre vi vidensgrundlaget i fremtiden?

Generelt udtrykte bestyrelsen stor tilfredshed med projektet indtil nu, og især de sammenstillende tabeller. Bjarne Larsen stillede spørgsmålstegn ved om sproget var for akademisk, og i den forbindelse hvem målgruppen var. Peder A. Mathiesen mente at det primært var henvendt til fagfolk og at det derfor var et passende sprogbrug.

Det blev diskuteret hvorvidt det endelige resultat skulle lægges op på hjemmesiden. Der blev udtrykt nogen bekymring ved, at materialet kunne blive ”misbrugt” og visse resultater skulle tages ud af den rette sammenhæng. Bestyrelsen blev dog enige om, at holde fast i åbenhed omkring dets arbejde, og at resultaterne i ”Hvidbogen” skulle kunne tåle at være offentligt tilgængelig på hjemmesiden.

Karen Lübben syntes at det var et rigtig godt papir, men savnede nogle positive vinkler – som der findes mange gode eksempler på. Jens R. Schröder savnede nogle håndgribelige relationer til den enkelte

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål

forbruger / til de samfundsrelaterede netto-konsekvenser af genbruget. Hertil tilføjede Henrik Frier at der kunne opstilles nogle sammenligninger mellem hvor mange tungmetaller udledes af biler eller raketter på nytårsaften. Jakob Magid svarede hertil, at de fokuserede på hvor langt man kunne nå i forhold til det primære landbrug – således måtte de se på de mere sjove eksempler senere.

Endeligt blev samarbejdet mellem KVL og BGORJ drøftet, efter aflevering af nærværende projekt. Det blev besluttet at det på næste bestyrelsesmøde skulle drøftes:

- Deltagelse i fremadrettede undersøgelser
- ”Frække spørgsmål”
- LCA-udviklingen
- Muligheden for yderligere undersøgelse ved at tage en speciale- eller bachelorstuderende ind i de i foreningen repræsenterede virksomheder.

Ad 5.

Dette punkt blev udskudt til næste møde, hvor Anders Bredmose og Jens R. Schrøder vil komme med et oplæg.

Ad 6.

Anders Bredmose gav en gennemgang af hjemmesiden samt opdateringer, herunder pointerede at skulle der være en ”nyheds” fane måtte den opdateres regelmæssigt (seneste nyhed var fortsat generalforsamlingen og DAKOFA konferencen). Bestyrelsen diskuterede dette, og blev enige om at have en ”nyheds” fane som ikke blev opdateret var uhensigtsmæssigt. Det blev derfor besluttet at ændre denne fane til ”Seneste opdateringer”, hvorunder der skulle være links til hjemmesidens seneste tilføjelser under dens øvrige faner.

Ad 7.

Anders Bredmose oplyste at han havde kontaktet Miljøstyrelsen og startet processen med at få BGORJ registreret som høringsberettiget.

Ad 8.

Niels Lindberg Madsen foreslog at foreningen benyttede sig af den eksterne revisor som Foreningsservice andre foreninger benyttede sig af. Jens R. Schrøder mente at det – i forhold til foreningens økonomi – var værd at overveje at benytte sig af en intern revisor, eksempelvis fra Orbicon. Bjarne Larsen mente at forhold til de kommuner der var repræsenteret i foreningen, skulle foreningen benytte sig af en ekstern revisor. Jens R. Schrøder spurgte til hvad dette ville koste, og Niels Lindberg Madsen oplyste at det lå på ca. 8.000 kr. Bestyrelsen besluttede enstemmigt at benytte sig af Foreningsservices’ normale eksterne revisor.

Ad 9.

Det blev aftalt at næste møde skulle afholdes i september måned. Punkter som skulle på dagsordenen var

- Mødestruktur / ERFA undergrupper.
- Fremlæggelse af det arbejde som den nedsatte gruppe havde frembragt i forbindelse med slam-bekendtgørelsen.
- Rekrutteringsstrategi.
- Status på det netværks-arbejdet.